

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIS TEISMAS

SPRENDIMAS

DĖL PAREIŠKĖJO VILNIAUS REGIONO APYLINKĖS TEISMO PRAŠYMO IŠTIRTI LIETUVOS RESPUBLIKOS FIZINIŲ ASMENŲ BANKROTO ĮSTATYMO 29 STRAIPSNIO 7 DALIES ATITIKTĮ LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJAI PRIĖMIMO

2020 m. liepos 30 d. Nr. KT139-S128/2020

Vilnius

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, susidedantis iš Konstitucinio Teismo teisėjų Elvyros Baltutytės, Gintaro Godos, Vytauto Greičiaus, Danutės Jočienės, Gedimino Mesonio, Vyto Miliaus, Daivos Petrylaitės, Janinos Stripeikienės, Dainiaus Žalimo,

sekretoriaujant Daivai Pitrėnaitei,

Konstitucinio Teismo tvarkomajame posėdyje apsvaustė pareiškėjo Vilniaus regiono apylinkės teismo prašymą Nr. 1B-10/2020 iširti, „ar Fizinių asmenų bankroto įstatymo 29 straipsnio 7 dalyje nustatytas teisinis reguliavimas (2019 m. birželio 13 d. redakcija), pagal kurį reikalavimai dėl nusikalstamomis veikomis padarytos žalos atlyginimo gali būti nurašyti, neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 23 straipsnio 1 daliai, 30 straipsnio 2 daliai ir Lietuvos Respublikos Konstitucijos preambulėje įtvirtintam teisinės valstybės principui“.

Konstitucinis Teismas

nustatė:

1. Pareiškėjas Vilniaus regiono apylinkės teismas prašo iširti, ar Lietuvos Respublikos Konstitucijos 23 straipsnio 1 daliai, 30 straipsnio 2 daliai ir konstituciniam teisinės valstybės principui neprieštarauja Lietuvos Respublikos fizinių asmenų bankroto įstatymo (toliau – ir FABĮ) 29 straipsnio 7 dalis (2019 m. birželio 13 d. redakcija) tiek, kiek pagal ją gali būti nurašomi reikalavimai dėl nusikalstamomis veikomis padarytos žalos atlyginimo.

2. FABĮ 29 straipsnio 7 dalyje (2019 m. birželio 13 d. redakcija) nustatyta:

„Plane numatyti likę nepatenkinti kreditorių reikalavimai, tarp jų įkeitimu ir (ar) hipoteka užtikrinti kreditorių reikalavimai, baigus fizinio asmens bankroto procesą, išskyrus šio įstatymo 30 straipsnio 3 dalies 2 punkte nurodytą atvejį, nurašomi, išskyrus reikalavimus dėl lėšų vaikui

(įvaikiui) išlaikyti (alimentų) ir reikalavimus, kurie kyla iš fizinio asmens pareigos sumokėti valstybei baudas, paskirtas už fizinio asmens padarytus administracinius nusižengimus arba nusikalstamas veikas, ir įkeitimu ir (ar) hipoteka užtikrintus kreditorių reikalavimus, jeigu šie kreditoriai ir fizinis asmuo susitarė dėl įkeisto turto išsaugojimo fizinio asmens bankroto proceso metu, nebent šio įstatymo 4 straipsnio 4 dalies 10 punkte nurodytame susitarime susitarta kitaip.“

3. Pareiškėjas į Konstitucinį Teismą dėl ginčijamo teisinio reguliavimo atitikties Konstitucijai kreipėsi sustabdęs civilinės bylos nagrinėjimą. Šioje byloje sprendžiamas ginčas dėl bankroto bylos iškėlimo pagal fizinio asmens pareiškimą, šiam asmeniui manant, kad jis negali ir negalės sumokėti teismo nutartimi priteistų skolų, susidariusių dėl jo padarytų nusikalstamų veikų.

Konstitucinis Teismas

konstatuoja:

4. Pareiškėjo Vilniaus regiono apylinkės teismo prašymas grindžiamas teisiniais motyvais.

4.1. Pareiškėjas, argumentuodamas savo prašymą, remiasi Konstitucinio Teismo 2017 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr. KT5-N4/2017 „Dėl Lietuvos Respublikos fizinių asmenų bankroto įstatymo nuostatų atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ (toliau – Konstitucinio Teismo 2017 m. gegužės 19 d. nutarimas), kuriame Konstitucinis Teismas, be kita ko, tyrė FABĮ 29 straipsnio 7 dalyje (2015 m. gruodžio 22 d. redakcija, galiojusi iki 2016 m. gruodžio 31 d.; 2015 m. gruodžio 22 d. redakcija, įsigaliojusi 2017 m. sausio 1 d.) įtvirtinto teisinio reguliavimo atitiktį Konstitucijai.

Pareiškėjas savo prašyme teigia, kad nors teismas ir turi vadovautis galiojančiomis teisės normomis, po to, kai FABĮ 29 straipsnio 7 dalyje (2019 m. birželio 13 d. redakcija) buvo nustatytas jo ginčijamas teisinis reguliavimas, kuris, anot pareiškėjo, yra panašus į teisinį reguliavimą, dėl kurio buvo priimtas minėtas Konstitucinio Teismo 2017 m. gegužės 19 d. nutarimas, jam kilo abejonė, ar jis gali taikyti galiojantį ginčijamą teisinį reguliavimą.

4.2. Šiame kontekste pažymėtina, jog Konstitucinis Teismas 2017 m. gegužės 19 d. nutarime, be kita ko, pripažino, kad ginčijama FABĮ 29 straipsnio 7 dalis tiek, kiek pagal ją pasibaigus fizinio asmens bankroto procesui nurašomi reikalavimai dėl nusikalstamomis veikomis padarytos žalos atlyginimo, prieštaravo (prieštarauja) Konstitucijos 30 straipsnio 2 daliai, konstituciniams teisingumo, teisinės valstybės principams. Konstitucinis Teismas *inter alia* konstatavo, kad minėtu teisiniu reguliavimu sudarytos prielaidos tokią žalą padariusiam asmeniui išvengti pareigos visiškai atlyginti padarytą žalą, o ją patyrusiam asmeniui, dėl jam padarytos žalos tapusiam kreditoriumi fizinio asmens bankroto procese, negauti teisingo patirtos žalos atlyginimo.

4.3. Pažymėtina ir tai, kad pareiškėjas prašo ištirti FABĮ 29 straipsnio 7 dalies (2019 m. birželio 13 d. redakcija) tiek, kiek nurodyta, atitiktį toms pačioms Konstitucijos 23 straipsnio 1 dalies, 30 straipsnio 2 dalies nuostatomis ir konstituciniam teisinės valstybės principui, kaip ir konstitucinės

justicijos byloje, kurioje priimtas minėtas Konstitucinio Teismo 2017 m. gegužės 19 d. nutarimas.

5. Konstatuotina, kad pareiškėjo Vilniaus regiono apylinkės teismo prašymas ištirti FABĮ 29 straipsnio 7 dalies (2019 m. birželio 13 d. redakcija) tiek, kiek nurodyta, atitiktį Konstitucijos 23 straipsnio 1 daliai, 30 straipsnio 2 daliai ir konstituciniam teisinės valstybės principui atitinka Konstitucinio Teismo įstatyme nustatytus reikalavimus, todėl yra priimtinas nagrinėti Konstituciniame Teisme.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 102 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymo 22 straipsnio 3, 4 dalimis, 28 straipsnio 1 dalimi, 67 straipsniu, Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas

nusprendžia:

Priimti nagrinėti pareiškėjo Vilniaus regiono apylinkės teismo prašymą Nr. 1B-10/2020 ištirti, ar Lietuvos Respublikos Konstitucijos 23 straipsnio 1 daliai, 30 straipsnio 2 daliai ir konstituciniam teisinės valstybės principui neprieštarauja Lietuvos Respublikos fizinių asmenų bankroto įstatymo 29 straipsnio 7 dalis (2019 m. birželio 13 d. redakcija) tiek, kiek pagal ją gali būti nurašomi reikalavimai dėl nusikalstamomis veikomis padarytos žalos atlyginimo.

Šis Konstitucinio Teismo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

Konstitucinio Teismo teisėjai

Elvyra Baltutytė

Gintaras Goda

Vytautas Greičius

Danutė Jočienė

Gediminas Mesonis

Vytas Milius

Daiva Petrylaitė

Janina Stripeikienė

Dainius Žalimas